

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000739

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 31-01-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: №71 від 16.02.2024 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бодрова Ірина Олександрівна

2. Iryna O. Bodrova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 231

Назва наукової спеціальності: Соціальна робота

Галузь / галузі знань: соціальна робота

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: соціальна робота

Дата захисту: 30-01-2024

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 47

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35, 14.43.43

Тема дисертації:

1. Професійне самовизначення майбутніх соціальних працівників в умовах закладу вищої освіти
2. Professional Self-Determination of Future Social Workers in the Conditions of a Higher Education Institution

Реферат:

1. Дисертацію присвячено актуальній проблемі формування професійного самовизначення майбутніх соціальних працівників в умовах закладу вищої освіти. Науковий аналіз проблеми формування професійного самовизначення особистості в Україні показав, що даний феномен зазнає суттєвих трансформацій під впливом постійних змін змісту та форм професійної підготовки, ціннісних орієнтацій молоді, її діяльності. В українських закладах вищої освіти накопичений значний досвід підготовки майбутніх соціальних працівників, організації й використання технологічного інструментарію, що чинить вплив на розвиток професійних умінь і навичок студентів, їх здатності до професійного самовизначення. Разом з тим окреслена думка вимагає узагальнення та осмислення на основі єдиної концепції, теорії і методики реалізації ідеї професійного самовизначення майбутніх соціальних працівників в умовах закладу вищої освіти. Означені твердження дозволяють сформулювати основні протиріччя між: між потребою суспільства у

висококваліфікованих кадрах зі стійким професійним самовизначенням та недостатньою теоретичною і методичною розробкою проблеми професійного самовизначення майбутніх соціальних працівників в умовах закладу вищої освіти; між наявними інноваційними технологіями у процесі яких формується професійне самовизначення та недостатнім рівнем їх упровадження в освітній процес закладу вищої освіти; між необхідністю цілеспрямованого формування професійного самовизначення майбутніх соціальних працівників у закладі вищої освіти та відсутністю обґрунтованого науково-методичного забезпечення цього процесу. Дослідження базуються на наукових підходах, зокрема системному, особистісно-розвивальному, аксіологічному, діяльнісному, середовищному, а також на положеннях гуманістичної етики та моралі, згідно з якими людина є найвищою цінністю (І. Бех, Е. Фромм). Формування професійного самовизначення майбутніх соціальних працівників здійснюється на основі дотримання принципів: системності, послідовності й неперервності об'єктивної оцінки обраної професії, усвідомлення просоціальної активності; врахування індивідуальних особливостей і мотивації; партнерства; самоорганізації та рефлексії. Наукова новизна дослідження полягає в тому, що: вперше: визначено сутність поняття «професійне самовизначення майбутніх соціальних працівників» як інтегральне утворення, результат усвідомлення ним суб'єктивного сенсу обраної професії, сформованості самооцінки себе як фахівця соціальної сфери та виявляється в єдності професійно й особистісно значущих якостей, професійних умінь і навичок, здатності мобілізувати свої професійні можливості; розроблено модель формування професійного самовизначення майбутніх соціальних працівників в умовах закладу вищої освіти, основні складники якої відображено у цільовому, змістовому, технологічному, результативному блоках; теоретично обґрунтовано і розроблено технологію формування професійного самовизначення майбутніх соціальних працівників в умовах закладу вищої освіти; визначено критерії (гностичний, мотиваційно-ціннісний, діяльнісний), показники та рівні (проактивний, активний, реактивний) сформованості професійного самовизначення майбутніх соціальних працівників. уточнено: сутність понять «самовизначення», «соціально-орієнтована діяльність», «волонтерська діяльність» в контексті формування професійного самовизначення майбутніх соціальних працівників; подальшого розвитку 5 набули: зміст та організаційні форми соціально-орієнтованої діяльності, спрямовані на формування професійного самовизначення майбутніх соціальних працівників. Доведено, що успішне формування професійного самовизначення майбутніх соціальних працівників здійснюватиметься за таких соціально-педагогічних умов: виявлення та оцінка вихідного стану ставлення майбутніх соціальних працівників до професійного самовизначення і просоціальної діяльності; розробка навчально-методичного забезпечення формування професійного самовизначення майбутніх соціальних працівників; формування волонтерської допомоги, груп соціальної допомоги з урахуванням професійного самовизначення студентів; створення інтерактивного соціально-педагогічного середовища формування професійного самовизначення майбутніх соціальних працівників; аналіз і оцінка результатів на основі ціннісних рефлексів майбутніх соціальних працівників. Встановлено, що ефективними технологіями формування професійного самовизначення майбутніх соціальних працівників в умовах закладу вищої освіти є: наповнення змісту навчальних предметів ціннісним смислом просоціальної діяльності та емоційне їх насичення ситуаціями вияву просоціальної активності студентів; технології імпровізації соціальних ролей у квазіпрофесійних ситуаціях; інтерактивні діалогові технології в рамках освітньої діяльності студентів; тренінг альтруїстичних почуттів і умінь ціннісної рефлексії в соціальних ситуаціях, імпровізаціях в просоціальній діяльності; тренінг лідерських навичок студентів; розробка, захист і реалізація соціальних проєктів.

2. The dissertation is devoted to the actual problem of the formation of professional self-determination of future social workers in the conditions of a higher education institution. A scientific analysis of the problem of the formation of professional self-determination of an individual in Ukraine showed that this phenomenon undergoes significant transformations under the influence of constant changes in the content and forms of professional training, value orientations of young people, and their activities. Ukrainian institutions of higher education have accumulated considerable experience in training future social workers, organization, and use of technological tools, which have an impact on the development of professional skills and abilities of students, and their ability to professional self-determination. At the same time, the outlined opinion requires generalization and understanding

based on a single concept, theory, and methodology for implementing the idea of professional self-determination of future social workers in the conditions of a higher education institution. The stated statements allow us to formulate the main contradictions: between society's need for highly qualified personnel with stable professional self-determination and insufficient theoretical and methodical development of the problem of professional self-determination of future social workers in the conditions of a higher education institution; between the available innovative 8 technologies in the process of which professional self-determination is formed and the insufficient level of their implementation in the educational process of the institution of higher education; between the need for purposeful formation of the professional self-determination of future social workers in a higher education institution and the lack of sound scientific and methodological support for this process. Research is based on scientific approaches, in particular systemic, personal-developmental, axiological, activity, and environmental, as well as on the provisions of humanistic ethics and morality, according to which a person is the highest value (I. Bech, E. Fromm). The formation of professional self-determination of future social workers is carried out in compliance with the principles: systematicity, consistency and continuity of the objective assessment of the chosen profession, awareness of pro-social activity; consideration of individual characteristics and motivation; partnerships; self-organization and reflection. The scientific novelty of the study is that: for the first time: the essence of the concept of "professional self-determination of future social workers" has been defined as an integral formation, the result of his awareness of the subjective meaning of the chosen profession, the formation of self-esteem as a specialist in the social sphere and is manifested in the unity of professionally and personally significant qualities, professional abilities and skills, the ability to mobilize one's professional capabilities; a model of the formation of professional self-determination of future social workers in the conditions of a higher education institution was developed, the main components of which are reflected in target, content, technological, and effective blocks; the technology of forming the professional self-determination of future social workers in the conditions of a higher education institution is theoretically substantiated and developed; criteria (gnostic, motivational-value, activity), indicators and levels (proactive, active, reactive) of the formation of professional self-determination of future social workers are defined. clarified: the essence of the concepts "self-determination", "socially oriented activity", and "volunteer activity" in the context of the formation 9 of professional self-determination of future social workers; the content and organizational forms of socially oriented activities, aimed at forming the professional self-determination of future social workers, gained further development. It has been proven that the successful formation of the professional self-determination of future social workers will be carried out under the following socio-pedagogical conditions: identification and assessment of the initial state of the attitude of future social workers to professional self-determination and prosocial activities; development of educational and methodological support for the formation of professional self-determination of future social workers; formation of volunteer assistance, social assistance groups taking into account professional self-determination of students; creation of an interactive socio-pedagogical environment for the formation of professional self-determination of future social workers; analysis and evaluation of results based on value reflexes of future social workers.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Бодрова І.О. Теоретичний аналіз моделі професійного самовизначення майбутнього соціального працівника. Вісник КНУ імені Тараса Шевченка. Соціальна робота. ВПЦ «Київський університет», 2020. № 1(6). С. 47-50
- 2. Бодрова І.О. Сутність та особливості професійного самовизначення майбутніх соціальних працівників в сучасних українських умовах. Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Зб. наукових праць. Випуск 78. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2020. С. 30-34 (Категорія Б)
- 3. Бодрова І.О. Особливості формування самовизначення майбутніх соціальних працівників в умовах університету. Вісник Запорізького національного університету: Збірник наукових праць. Педагогічні науки. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2020. Том 2 № 3 С. 156-161 (Категорія Б)
- 4. Бодрова І.О. Самоосвіта як фактор професійного самовизначення майбутніх соціальних працівників. Молодий вчений: наук. журн. – Херсон: Гельветика, 2021 №3 (91). С. 199-202.
- 5. Bodrova , I., Chernukha , N., Vasylyeva-Khalatnykova, M., Bakulina, O., Binytska, K. ., Kostenko, D., & Tarnavska, T. (2023). Research of Motivation for the Development of Professional Self-Determination. Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala, 2023. 15(2), 229-243. (WOS)
- 6. Бодрова І.О. Формування професійного самовизначення майбутнього соціального працівника: теоретико-методичні засади. Інноваційна педагогіка: наук. журн. – Одеса: Гельветика, 2023. Випуск 60. С. 83-87. (категорія Б)
- 1. Бодрова І.О., Чернуха Н.М. Професійне самовизначення майбутніх соціальних працівників в сучасних українських умовах як соціальнопедагогічна проблема. The XIII International scientific-practical conference “Social function of science, teaching and learning”, December 14 – 17, 2020, Bordeaux, France. С. 309-312. Бодрова І.О., Чернуха Н.М. Професійне самовизначення майбутніх соціальних працівників в сучасних українських умовах як соціальнопедагогічна проблема. The XIII International scientific-practical conference “Social function of science, teaching and learning”, December 14 – 17, 2020, Bordeaux, France. С. 309-312
- 2. Бодрова І.О. Необхідність професійного самовизначення для майбутнього соціального працівника. «Роль і місце психології і педагогіки у формуванні сучасної особистості»: збірник тез міжнародної науково-практичної конференції: (м. Харків, 15-16 січня 2021 р.) – Харків: Східноукраїнська організація «Центр педагогічних досліджень», 2021. С. 44-47
- 3. Бодрова І.О. Моделювання акту професійного самовизначення майбутнього соціального працівника як засіб вдосконалення освітніх технологій. «Інноваційні наукові дослідження у галузі педагогіки та психології»: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 5-6 лютого 2021 р. – Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2021. С. 103-106
- 4. Бодрова І.О. Роль самоосвіти в процесі професійного самовизначення майбутніх соціальних працівників. IV International scientific conference “Modernization of the educational system: world trends and national peculiarities in a pandemic”: Conference proceedings, February 19th, 2021. Kaunas: Izdevnieciba “Baltija Publishing”. С. 52-55
- 5. Бодрова І.О. Професійне самовизначення особистості: структурно-функціональний аспект. «Проблеми особистості в сучасній науці: результати та перспективи дослідження»: матеріали XXIII Міжнародної 13 конференції молодих науковців/ За ред.. І.В. Данилюка, С.Ю.Пашенко, м. Київ, 22-23 квітня 2021 р. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. С. 20-23
- 6. Бодрова І.О. Вплив гіпермедіатизації суспільства на професійне самовизначення індивіда. «Дитина у тривожному середовищі: розвивальні та відновлювальні практики»: Збірник тез (31 травня – 1 червня 2021 року, Київ) / за ред. О. В. Чуйко. – Київ: КНУ імені Тараса Шевченка, 2021. С. 11-14
- 7. Бодрова І. О. Ціннісні орієнтації як фактор професійного самовизначення майбутніх соціальних працівників. «Розвивальний потенціал сучасної соціальної роботи: методологія та технології»: матеріали

VII Міжнародної науково-практичної конференції (11-12 березня 2022 року, Київ) / за ред. Ю.М. Швалба.
– Київ: КНУ імені Тараса Шевченка, 2022. С. 12-14

- 8. Бодрова І.О., Чернуха Н.М. Саморегуляція як фактор підвищення професійної ефективності соціальних працівників у кризових ситуаціях. «Третій рівень освіти в Україні: особливості підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів у сучасних умовах війни: матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 27 червня - 7 серпня 2022. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 36-39
- 9. Бодрова І.О. Проблеми розвитку професійного самовизначення майбутніх соціальних працівників. «Сучасні аспекти розвитку науки та техніки в умовах війни»: збірник наукових матеріалів СХХVIII міжнародної науково-практичної інтернет – конференції, 17 липня 2023. – Одеса, el-conf.com.ua. С. 17-22 (https://el-conf.com.ua/wp-content/uploads/2023/08/Odesa_170723.pdf)

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тернопільська Валентина Іванівна
2. Valentyna I. Ternopilska

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=-tKSv7UAAAJ&hl=uk>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петрочко Жанна Василівна

2. Zhanna V. Petrochko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4413-1243

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=Whzybh0AAAAJ&hl=uk>

Повне найменування юридичної особи: Київський університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 02136554

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Онипченко Оксана Ігорівна

2. Oksana I. Onypchenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5682-7897

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Харківської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02125591

Місцезнаходження: провулок Руставелі, буд. 7, Харків, Харківський р-н., 61001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Департамент науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вайнола Ренате Хейкіївна

2. Renate K. Vainola

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9754-6178

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=dr5H6MEAAAAJ>;
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57214997426>; Web of Science ResearcherID: AAI-9448-2021

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Івженко Інна Борисівна

2. Inna B. Ivzhenko

Кваліфікація: к. держ.упр., доцент, 25.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2224-3292

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=fYG9SnoAAAAJ>;
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57219937916&origi>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Матвієнко Олена Валеріївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Матвієнко Олена Валеріївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кліваденко Наталія Іванівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна